

Κριτική - παρουσίαση: **Χαρίκλεια Γ. Δημακοπούλου**

ΜΠΗΚΑΜΕ ήδη στον Νοέμβριο και έκδοτικός οδευόμενος πλέον ολοταχώς προς τις Γιορτές. Αυτό σημαίνει ότι έντείνεται ο -όποιος- ρυθμός εκδόσεων, αφού ο όγκος της αγοραστικής περιόδου είναι αυτό το διάστημα του έτους, με τις πολλές δημοφιλείς ονομαστικές εορτές και τα Χριστούγεννα και το Νέον Έτος στον ορίζοντα. Πολλοί τίτλοι αναμένονται, όχι βεβαίως στους άλλους μαζικούς όγκους, αλλά πάντως σε σημαντική «ποσότητα» για να αναεώσουν όσο το δυνατό στους πάγκους των βιβλιοπωλείων. Αναμένονται εξαιρετικές εξαιρετήσεις και απεικονιστικά φιλολογικά έργα για τους μανιακούς των βιβλίων. Καλώς να τα δεχθούμε!

– **William Henderson – Effrosyni Zacharopoulou (ed.), Greece, Rome, Byzantium and Africa. Studies presented to Benjamin Hendricks on his Seventy Fifth Birthday** (έκδ. **Ήρσδοτος**, σελ. 698). Ο τιμώμενος είναι Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Rand Africans και ήδη συνεργάτης και επίτιμη μεταπτυχιακή και διδακτορική διατριβών στο Πανεπιστήμιο του Γιόχανεσμπουργκ. Το πολύ ενδιαφέρον είναι ότι το δικό του διδακτορικό τό έλαβε από το ΑΠΘ, ότι είναι παντρεμένος με Έλληνα, ότι επίσης Καθηγητής Πανεπιστημίου στην Νότιο Αφρική, και ότι ο συνταξιακός όγκος του έργου είναι αφιερωμένος στην Ελλάδα, με ιδιαίτερη έμφαση στην Βυζαντινή Αυτοκρατορία, και την Φραγκοκρατία στην Ελλάδα. Στον τιμητικό τόμο για τα 75 έτη του τιμωμένου συμμετέχουν 27 επιστήμονες, πολλοί από τους οποίους είναι Έλληνες είτε εδώ εύρισκόμενοι είτε εγκατεστημένοι στην Νότιο Αφρική και εργαζόμενοι εκεί σε πανεπιστήμια ως Καθηγητές ή σε ερευνητικούς φορείς. Οι λοιποί είναι επίσης φίλοι ή μαθητές του τιμωμένου. Οι εργασίες του τόμου ανδυνάμει σε θεματολογία σχετικά προς την Κλασική Αρχαιότητα (Ελληνική και Ρωμαϊκή) με κάποιες αναφερόμενες σε άμφοτερολογικά ζητήματα που άπτονται και της Παλαιολογίας, άλλες σχετικές προς το Βυζάντιο και ίδιες τις σχέσεις του με την Αφρική, Βόρειο και Ύποσαχάριο, αλλά και την Δυτική Ευρώπη του Μεσαίωνα, τέλος και κάποιες με νεοελληνική θεματολογία. Τα μελετήματα είναι

είτε στην αγγλική είτε στην ελληνική. Το ενδιαφέρον είναι ότι δεν επέλεξε αποκλειστικώς ή αγγλική, όπως θα άνεμενο για τόμο που αναμένεται να έχει διεθνή κυκλοφορία, αλλά προσέθετε και ή ελληνική τόσο για να τιμηθεί ή προσφορά του Καθηγητού κ. Hendricks προς την Ελλάδα, όσο και διότι ο τιμώμενος αγαπά πράγματι τον τόπο μας και τον θεωρεί πνευματική του πατρίδα. Οι αναφερόμενες σε νεοελληνική θεματολογία εργασίες είναι ποικίλες, με ιδιαίτερη αναφορά στην εκπαιδευτική ιστορία και την ιστορία της εκπαίδευσης.

– **Ξένια Καλογεροπούλου, Γράμμα στον Κωστή** (έκδ. **Πατάκι**, σελ. 374, ευρώ 14,50). Το βιβλίο βρισκεται ήδη στην 9η έκδοσή του από όπου εκυκλοφόρησε κατά το παρελθόν έτος. Δεν τό ενδιαφέρει όσο κυριαρχούσε ο θόρυβος γύρω από τό γεγονός, γιατί δεν μου άφείσει να επηρεάζομαι. Τό ενδιαφέρει τόρα που έχει φτάσει πλέον από τις λίστες των ελπωλήτων, όπου εκυκλοφόρησε περίπου επί ένα έτος. Τόρα μπορούμε να μιλήσουμε γι αυτό. Είναι ή γεμάτη αγάπη και πόνο αυτοβιογραφία της εξαιρετικής ήθοποιου και μεταφραστριάς και δραματουργού και εισηγήτριας τού παιδικού θεάτρου στον τόπο μας. Απεικονίζεται προς τόν σύζυγό της, Κωστή Σκαλιόρα, λόγω δημοσιογραφίας και κριτικής, που απέβησε κατά τό 2013 σε ηλικία 86 ετών. Ο γάμος τους (δευτερος και για τούς δύο)

και ή κοινή ζωή τους διήρκεσε επί 37 χρόνια, διάρκεια που σήμερα –μέ τά θρηώδη ποσοστά τών διαζυγίων– ήχει περίπου μυθική. Ο Σκαλιόρας ήπηρεξε εξαιρετικός δημοσιογράφος και λόγιος μεταφραστής κυρίως θεατρικών έργων, ποιητής στις ελεύθερες στιγμές του και στοργικός σύζυγος και πατέρας. Και ή κ. Καλογεροπούλου είναι ένας αίσιοδοξος άνθρωπος, γεμάτη ζωή, γεμάτη αναμνήσεις και τόλμη. Και μόνον οι περιγραφές τών δραματικών στιγμών που αντιπροσωπεύουν για μία γυναίκα, πόσο μάλλον μία ιδιαίτερος τρυφερή γυναίκα, οι διαδοχικές αποβολές που υπέστη και τό δράμα που αποτελεί ή αδυναμία αποκτήσεως παιδιών δείχνουν τό θάρρος της κ. Καλογεροπούλου. Αντίστοιχο είναι τό θάρρος όταν μās περιγράφει τόν τραυματικό χωρισμό τών γονέων και τό πώς έβησε την τελική απόφαση τού θανάτου τους. Αποκαλύπτει δέ ότι ήταν κόρη άστικής οικογενείας, χωρίς να αισθάνεται την «ντροπή» που κυριαρχούσε στους καλλιτεχνικούς κύκλους επί χρόνια γι αυτό, αλλά και την μεγάλη αντισυμβατικότητα τών γονέων της που δέν παντρεύθηκαν ποτέ! Δεν ξέρω ποιά είναι ή πιο συγκινητική στιγμή τού βιβλίου, εκείνη της τόσο λεπτής έρωτικής εξομολόγησεως τού Σκαλιόρα προς την μόλις χωρισμένη τραυματικά από τόν Γιάννη Φέρτη Ξένια Καλογεροπούλου ή οι διάσπαρτες σηνές από τό τέλος της κοινής ζωής τους, στο νοσοκομείο... Ο καθένας που θα διαβάσει τό βιβλίο

ας αποφασίσει. Στο ενδιαμέσο τών 37 ετών κοινής ζωής, αλλά και στις αναδρομές της συγγραφέως στα παιδικά και τά πρώτα νεανικά χρόνια της, συνολικά διαθέτουμε μία εικόνα της μεταπολεμικής περιόδου μεταξύ άστικής ζωής, οικονομικής δυσπραγίας και καλλιτεχνικής δημιουργίας.

– **Sophie Hannah, Agatha Christie - Κλειστό φέρετρο** (μτφρ. **Αύγουστος Κορτώ**, έκδ. **Διόπτρα**, σελ. 378, ευρώ 16,60). Η Άγγλιδα συγγραφέας έχει στο ενεργητικό της πλούσιο συγγραμικό έργο, ίδιου στον χώρο τού αστυνομικού μυθιστορηματος. Έπέλεξε από τούς έργοις της Άγκυθα Κρίστη για να αναβιώσει τόν Ηρακλή Πουαρό, τόν δαμόνιο Βέλγο ντετέκτιβ που έχει λατρευθεί από εκατομμύρια αναγνώστες ανά τόν κόσμο. Μέχρι στιγμής έχει συγγράψει δύο μυθιστορήματα με τόν Πουαρό, τό δεύτερο τών οποίων είναι τό παρόν. Όμως ή κ. Hannah έχει γεννηθή μόλις τό 1971 και, όταν γράφει για τήν Μεσοπολεμική Άγγλία, δέν έχει βεβαίως τά βιώματα της Κρίστη. Δημιουργεί ένα καλό αστυνομικό μυθιστορημα από τό οποίο λείπουν εκείνες ακριβώς οι ένδυματολογικές και κοινωνικές πινελιές που για τήν Κρίστη αποτελούσαν βιώματα, και για τήν νέα συγγραφέα ιστορικές πληροφορίες. Όσο για τόν Πουαρό της, στερείται τό υπέροχο «έγώ» τού αρχικού ήρωα και δέν αναφέρεται σχεδόν καθόλου στο... μουστάκι του!